

Начальник Державного нагляду за дотриманням
Санітарного законодавства Миргородського
Міськрайонного управління Головного Управління
Держпродспоживслужби у Полтавській області

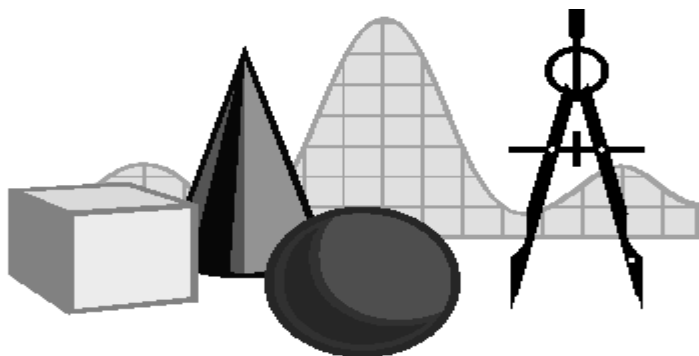
_____ Степанько Я.М.

_____ 2019р.

«Затверджено»

Директор Миргородської гімназії
імені Т.Г.Шевченка
Миргородської міської ради
Полтавської області

І.В. Шевченко

Освітня програма

II ступеня (5-9 класи)

Миргородської гімназії імені Т.Г.Шевченка

Миргородської міської ради Полтавської області

на 2019-2020 навчальний рік

«Схвалено»

педагогічною радою
Миргородської гімназії ім.Т.Г.Шевченка
Миргородської міської ради
Полтавської області

«__» серпня 2019р., протокол №1

Миргородська гімназія імені Т.Г.Шевченка Миргородської міської ради Полтавської області здійснює свою діяльність на підставі ст.53 Конституції України, законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», з урахуванням вимог Концепції профільного навчання, затвердженої Наказом МОН України від 21 жовтня 2013 року № 1456, Національної доктрини розвитку освіти, Наказу МОН України № 283 від 23.03.2018 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи», «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу» ДСанПіН 5.5.2.008-01, Постанови Кабінету Міністрів від 23 листопада 2011 р. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», Статуту гімназії забезпечує одержання учнями загальної середньої освіти на рівні Державних стандартів.

Мова навчання – українська.

За Статутом навчальний заклад є гімназія – загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступеню з профільним вивченням окремих предметів відповідно до напрямку навчання.

Запроваджена психолого-педагогічна діагностика, аналітична і моніторингова діяльність показала необхідність формування класів за двома профілями навчання:

- **математичний профіль природничо-математичного напрямку;**
- **української філології профіль філологічного напрямку**

Типові навчальні плани 5-9-х класів складено згідно з 5-денним навчальним тижнем в одну зміну.

Навчальний план на 2019-2020 навчальний рік складено на основі типових навчальних планів 5-9-х класів відповідно до наказу МОН України № 405 від 20.04.18 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня» (додаток 8).

Освітня програма гімназії спрямована на реалізацію методичного забезпечення навчально-виховного процесу, який створює оптимальні умови для одержання широкої підготовки та всебічного розвитку найбільш здібних, обдарованих учнів, реалізації їх творчих запитів самостійного вибору предметів для поглибленого вивчення, здійснення підготовки з обраного профілю, для здобуття повноцінної освіти всіма учнями з урахуванням державних вимог, запитів та потреб особистості.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години **фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.**

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

з/п	Ключові компетентності	Компоненти
	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
	Основні компетентності у	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси;

	природничих науках і технологіях	послугуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту

	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
0	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

позакласну навчальну роботу;

роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, залозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається після здобуття початкової освіти. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
 Суспільствознавство
 Мистецтво
 Математика
 Природознавство
 Технології
 Здоров'я і фізична культура

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги,

квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, практичні заняття тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 р. № 1369, затвердженого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 р. № 8/32979 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації», перелік навчальних предметів, з яких проводиться атестація, а також форма проведення атестації з них щороку встановлюється Міністерством освіти і науки України.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 2 вересня по 29 грудня;

II семестр – з 13 січня по 29 травня.

Протягом навчального року для учнів проводяться канікули, орієнтовно:

осінні – з 21 жовтня по 03 листопада;

зимові – з 30 грудня по 12 січня;

весняні – з 23 березня по 29 березня

Право змінювати термін канікул має Рада гімназії.

Тривалість уроків 5-9 класах – 45 хвилин.

У гімназії запроваджено математичний профіль природничо-математичного напрямку, української філології профіль філологічного напрямку, передпрофільне навчання з цих профілів буде здійснюватися у 8-9-х класах згідно :

- 8-А - математичний профіль;
- 8-Б - профіль української філології;
- 8-В - профіль української філології;
- 9-А - математичний профіль;
- 9-Б- математичний профіль;
- 9-В- профіль української філології.

З метою **впровадження допрофільного навчання у 8-9 класах** додаткові години варіативної частини навчального плану розподілено таким чином.

За рахунок варіативної частини введено поглиблене вивчення алгебри та геометрії для допрофільної математичної підготовки у 8-А, 9-А, 9-Б класах, перерозподілено години між навчальними предметами: фізична культура-2 години, алгебра-3 години;

За рахунок варіативної частини введено поглиблений курс української мови для допрофільної підготовки у 8-Б,8-В,9-В класах за рахунок перерозподілу навчального часу між предметами: фізична культура - 2 години, українська мова-1 година, інформатика – 1,5 години (9-В), географія – 1 година (9-В).

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової. Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;
- запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування.

У 5-х класах гімназії введено вивчення курсів за вибором як предметів:

Казка як жанр літератури – по 1 годині;

Основи споживчих знань – по 1 годині;

У 6-х класах:

Основи споживчих знань – по 1 годині;

Міфи народів світу – по 1 годині;

Аранжування особистості -1 година (6-Б);

У 7-х класах:

Охорона тварин – по 1 годині;

Мистецтво спілкування – по 1 годині;

У 8-х класах:

Математика – 0,5 години (8-А);

Українська мова - 0,5 години (8-Б,В);

У 5-7-х класах виділено по 0,5 годин інваріантної частини навчального плану для вивчення української мови, по 1 годині – для посилення вивчення математики у 5-х, 6-А, 6-В, 7-х класах.

З метою виявлення нахилів та здібностей дітей гімназійних 5-9-х класах виділено години з варіативної частини навчального плану на вивчення предметів факультативно:

Математика (алгебра) (7-А, 8-А ,9-А)

Українська мова (6-Б,)

Англійська мова (7-А)

Французька мова (5-і,6-і)

Правознавство (9-Б)

Українознавство (6-А,6-В)

Енергозбереження (6 класи)

Географія (7-Б, 7-В)

Хімія (8А)

Трудове навчання (5-А)

Образотворче мистецтво (5-Б)
Сучасна дитяча література (6-Б)

Додатковий час на поглиблене вивчення предметів, додаткових предметів, курсів за вибором, факультативів визначається адміністрацією гімназії в межах гранично допустимого навчального навантаження учнів, згідно з профілями навчання, з урахуванням інтересів та потреб учнів.

Індивідуальні та групові заняття проводяться у другій половині дня після відпочинку. Це дає можливість працювати учням в науковому учнівському товаристві «Інтелектуал», МАН, в якому налічується 35 учнів, які працюють у 5-ти предметних кафедрах.

Розклад дзвінків :

Для 5-9 класів

- 1 урок - 08.00 – 08.45
- 2 урок – 08.55 – 09.40
- 3 урок – 09.55 – 10.40
- 4 урок – 10.55 – 11.40
- 5 урок – 12.00 – 12.45
- 6 урок – 12.55 – 13.40
- 7 урок – 13.50 – 14.35
- 8 урок – 14.50 – 15.35